

Goebbels. Dzienniki. Tom 3: 1943-1945. Tłumaczenie i opracowanie Eugeniusz Cezary Król,
Wydawnictwo *Świat Książki*

Ukazał się trzeci, ostatni, tom „Dzienników” Josepha Goebbelsa w wyborze, tłumaczeniu i opracowaniu prof. Eugeniusza Cezarego Króla. W Niemczech „Dzienniki” Goebbelsa ukazały się po latach prac badawczych i edytorskich w 29 tomach. Polskie, trzytomowe wydanie, opracował i komentarzem opatrzył prof. Eugeniusz Cezary Król, wybitny znawca III Rzeszy, historyk i politolog. Tom pierwszy polskiej edycji „Dzienników” Goebbelsa, obejmujący lata 1923-39, ukazał się wiosną 2013 roku. Tom drugi (lata 1939-43) – jesienią 2013 roku. Tom trzeci, ostatni, wyboru prof. Króla z ogromnej liczby zapisków Goebbelsa obejmuje lata 1943-1945 – czasy defensywy nazistów w Europie i końca Rzeszy.

Joseph Goebbels (1897-1945), minister oświecenia narodowego i propagandy III Rzeszy, budził jednoznaczne skojarzenia. To jedna z najbardziej złowrogich postaci w historii XX wieku, symbol kłamstwa, cynizmu i manipulacji. Więcej nawet – morderca „zza biurka”. Jego pomysły propagandowe wzniecały nienawiść i nawoływały do przemocy, prowadząc do tragedii milionów ludzi. Goebbels uniknął ludzkiej odpowiedzialności za swoje przewiny, wybierając samobójczą śmierć. Pozostawił jednak swoisty spadek – niezwykle obszerne „Dzienniki”, liczące około 36 tysięcy stron, spisywane przez kilkadziesiąt lat z bardzo dużą regularnością.

Goebbels ulegał ślepej wierze w geniusz i szczęśliwą gwiazdę Hitlera, ale też umiał niekiedy w sposób zadziwiająco trafny skonstatować, a nawet przewidzieć bieg wydarzeń politycznych, jak choćby rozwijający się od połowy II wojny światowej proces zniewolenia Europy Środkowej przez ZSRR przy karygodnej bezczynności zachodnich partnerów z Wielkiej Trójki. Przy tej okazji warto zauważyć wątki polskie w „Dziennikach”. Są one ilościowo skromne, ale ważne i interesujące, dotyczą m.in. genezy wojny, tragedii katyńskiej i wreszcie Powstania Warszawskiego.

(luty – marzec 2014, na podstawie noty wydawniczej)